

A MAGYAR KATOLIKUS ÉLET KRÓNIKÁJA.

Január 9. Az 1926. év krónikáját XI. Pius pápa Őszentsége a békésmegyei magyar árvízkárosultak javára küldött 100.000 lírás adományának feljegyzésével kezdjük. Őszentsége volt az első, aki atyai szívét kitérve, tönkrement magyar véreink segítségére sietett.

Január 10. A Magyar Katolikus Nőegyesületek Országos Szövetségének díszgyűlése a Vármegyházán abból az alkalomból, hogy a Szövetség elnökét, Zichy Rafaelné grófnét beválasztották a Katolikus Asszonyok Világszövetségének szűkebb vezetőségébe.

Január 21-én ünnepelte Székesfehérvár

Prohászka püspök jubileumát.

Húsz esztendeje volt annak, hogy Prohászka Ottokár dr., akkor egyetemi tanár és a magyar katolikus közéletnek egyik legnagyobb büszkesége, kiváló egyházi író, lángszavú és gyűjtőhatású szónok a püspöki székre került. A magyar katolikus társadalom teljes egészében belekapcsolódott Székesfehérvár ünnepébe, hiszen az AlbaRegia püspökének működése kiterjedt az egész ország területére.

Sipőcz Jenő dr.

Budapest polgármestere, az I. Ferenc József jubileumi templomépítő-bizottság elnöke.

Nincsen jóformán olyan jelentősebb katolikus szervezet és in-

tézmény, amelynek életében hatékony részt ne vett volna irányító szavával, nem volt az a katolikus nagygyűlés, amelyen az ő szónoklatai ne alkották volna a legjelentősebb momentumok egyikét. Mint a Katolikus Irók és Ujságírók Országos Pázmányegyesületének elnöke negyedszázadon át volt a toll apostolának szellemi irányítója és veze-

† P. Tomcsányi Lajos.

tője és mint a szó apostola az év minden részében fáradhatatlanul járta évtizedeken keresztül az egész országot. Annak a katolikus fellendülésnek, amelyet minden vonalon tapasztalhatunk, számokban ki nem fejezhető hányada Székesfehérvár apostoli lelkű püspökének érdemüül tudható be.

Január 24. Hanauer A. István dr., váci püspök felszentelte az

Országos Katolikus Szövetség váci hadiárvaházának kápolnáját.

Február 11. XI. Pius pápa megkoronázásának február 12-iki negyedik évfordulója alkalmából hivatalos féltisztület a budavári Koronázó főtemplomban, a királyi család tagjainak, a kormány képviselőinek, a diplomáciai karnak, a polgári és katonai hatóságok, az Országos Katolikus Szövetséggel az élén a testületek és intézetek képviselőinek jelenlétében. Az ünnepi misét Csernoch János dr. bíbornok, Magyarország hercegprímása pontifikálta és Shwoy Lajos, a Regnum Marianum egyházközség plébánosa, szentbeszédben fejtegette a pápaság jelentőségét és a Szentszéknek Magyarország iránt évszázadokon át tanúsított jóindulatát.

Február 28. A Katolikus Leányok Országos Szövetségének zászlószentelési ünnepségének befejezése az Országos Katolikus Szövetség tanácstermében. A zászlóanya Magda főhercegnő volt. Zichy János gróf, az Országos Katolikus Szövetség elnöke, a katolikus társadalmi egyesületek és intézmények nevében mondott zászlóavató beszédet.

Március 3. P. Tomcsányi Lajos Jézustársasági atyának, az Országos Katolikus Szövetség igazgatósági tagjának halála. Temetésén, melyet Zichy Gyula gróf kalocsai érsek végzett, az egész főúri katolikus társadalom és az összes szervezetek képviseltették magukat.

Március 17. A tavaszi püspöki konferencia, a gyengélkedő bíboros hercegprímás helyett *Szmrecsányi* Lajos dr. egri érsek elnöklésével.

Március 18. Huszonötésztendő évfordulója annak az ese-

ménynek, hogy 1901-ben 104 lelkes egyetemi hallgató a Pázmány Egyetem falaira visszahelyezte a keresztet.

Március 14. Izabella főhercegnasszony fővédőségével működő Ferenc József jubileumi templom építőbizottság közgyűlésével kapcsolatosan újjászervezte a templomépítési országos akciót s a bizottság elnökévé *Sipőcz Jenő* polgármestert választotta.

Március 18. A Szent István-Társulat 71-ik közgyűlése *Zichy Aladár* gróf elnöklésével. Ugyancsak ezen a napon az Országos Pázmányegyesület közgyűlése és emléklakomája a Középponti Katolikus Kör fehértermében, ahol az ünnepi beszédet a Pázmányserleggel *Kriston Endre* dr. segédpüspök mondta.

Március 21. *Werner Adolf* dr. zirci ciszterci apát Zircen, az ősi monostorban átnyújtotta *Mihályfi Ákos* dr. egyetemi tanárnak villersi apáttá történt kinevezéséről a pápai bullát.

Március 21. A ferencesek belvárosi templomát belső restaurálási munkájának befejezése után ünnepiesen újból megáldotta *Rott Nándor* dr. veszprémi püspök.

Március 22. A budapesti apostoli nunciatura jegyzékben értesítette a m. kir. külügyminisztert, hogy XI. Pius pápa március 21-én *Virág Ferenc* szekszárdi apátplébánost pécsi püspökké kinevezte.

Március 26. *P. Buttykay Antal* ferencrendi római generális defenitor vezetésével az Országos Katolikus Szövetség tanácskozó termében megalakult a szent Ferenc halála 700. évfordulójának Magyarországon való megünneplését előkészítő Magyar Nemzeti Bizottság.

Március 27. *Zubriczky Aladár*

dr., a Pázmány Péter Tudományegyetem tudós tanárának halála.

Március 28. A kormányzó verseyi Nagy Elek dr.-t rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címmel a Szentszéknél való képviselőlet ellátó m. kir. követőség vezetésével megbízta.

Április 4. *Bernhardt Zsigmond* jézustársasági atya halála.

Május 5. A kormányzó Szendrői Lajos dr. egri érseket ki-

Dr. Mihályfi Ákos.

magasló érdemei elismeréséül a magyar érdemkereszt nagykeresztjével tüntette ki.

Május 6. *Orsenigo Cesare* pápai nuncius előtt *Virág Ferenc*, az ujonnan kinevezett pécsi püspök letette az esküt s utána *Zichy Gyula* gróf, kalocsai érsek püspökké szentelte a pécsi székesegyházban.

Május 14. Tizenötödik évfordulója annak, hogy az egyetemi templomban *Glattfelder Gyula* dr.-t csanádi megyéspüspökké

szentelték. Ugyancsak ezen a napon az Országos Katolikus Szövetség útnak indította a tavaszi római és lourdesi zarándoklást.

Május 16. Csernoch János dr., bíboros, Magyarország hercegprímása felszentelte a Szent Rókusi plébániatemplom új harangjait.

Május 19. XIII. Leó pápa Rerum Novarum című enciklikája kihirdetésének 35-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepség a Szent István-Társulatan. Az ünnepi beszédet Lepold Antal dr. prelátus kanonok mondta. — Virág Ferenc pécsi püspök ünnepies beiktatása.

Május 23. A zirci plébánia megújításának 200-ik évfordulója.

Május 23—24. A Mária Kongregációk kongresszusa.

Május 29. Titz Antal dr. kegyesrendi tanár, kiváló pedagógus halála.

Május 30. A Katolikus Népszövetség Kőszegen katolikus napot rendezett, amelyen Apponyi Albert gróf, Mikes János gróf püspök, Bernolák Nándor, Haller István, Badalik Bertalan, Fröh-wirth Mátvás mondtak beszédet.

Május 31. Az Országos Katolikus Szövetség által rendezett római és lourdesi zarándoklás résztvevőinek hazaérkezése.

Június 1. Csernoch János dr., bíboros, Magyarország hercegprímása, Túri Béla prelátus kanonok és Meszlényi Zoltán dr., hercegprímási titkár kíséretében elindult Amerikába

a chicagói eucharisztikus kongresszusra.

Előző napon az esztergomiak búcsúztak ünnepélyesen a főpásztorról: előbb a főkáptalan és a papság, majd a megyei és a városi hatóságok és a város közön-

sege vettek búcsút a nagy útra induló Egyházfejedelemről. Budapesten a Nyugati pályaudvaron az Országos Katolikus Szövetség rendezett a bíboros Főpap tiszteltetére ünnepélyes búcsúztatást, amelyen az egyházi és világi előkelőségeken kívül a fővárosi katolikus társadalom számos tagja vett részt. A Szent Imre Kollégium énekkara s a rendőrzenekar hangja mellett hagyta el a pályaudvart a bíbornok hercegprímás vonata.

Június 3. Az Országos Katolikus Szövetség által a Várban rendezett országos és hivatalos úrnapi körmenetet, melyen a kormányzó képviselője, a nemzetgyűlés, a kormány tagjai, a polgári és katonai hatóságok képviselői résztvettek, ez évben Orzenigo Cesaro dr. pápai nuncius vezette.

Június 7. Hanauer A. István dr., váci megyéspüspök vezetésével elindult a chicagói eucharisztikus kongresszusra az Országos Katolikus Szövetség által szervezett magyar csoport negyven tagja. A zarándokokat a pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták, melyen a belügyi kormány képviselőjében Áldassy József miniszteri tanácsos is megjelent.

Június 18—20. Az Örökimádási templom negyedszázados jubileumát három napos ájtatossággal ünnepelte. A templomépítési bizottság 25 évvel ezelőtt Izabella főhercegasszony fővédőségével működött, a gyűjtési munkálatokat az Országos Katolikus Szövetség irodája bonyolította le. A háromnapos ájtatosságok befejezéseként a Te Deumot Orsenigo Cesare dr. pápai nuncius mondta.

Június 20. A Katolikus Népszövetség Villányon katolikus

napot rendezett, amelyen Virág Ferenc megyésfőpásztoron kívül Zichy János gróf, az Országos Katolikus Szövetség elnöke, Ernst Sándor dr., pápai protonotárius, nemzetgyűlési képviselő és Koch Ede, kanonok plébános mondtak beszédet. Ugyancsak ezen a napon, a győri orsolyiták letelepülésének 200-ik évfordu-

Szentszék iránt mindenkor viseltetett, egyik legmagasabb egyházi kitüntetésben részesítve, pápai trónállóvá nevezte ki.

Ugyanezen a napon ünnepelte a felsővizivárosi plébánia Szent Anna temploma fennállásának 200-ik évfordulóját s ugyanakkor tartotta Molnár László plébános ezüstmiséjét. A temp-

Részlet az úrnapi körmenetből.

lója alkalmából jubiláris ünnepséget rendeztek, melynek bevezetéséül Fetser Antal megyéspüspök ünnepies szentmisét pontifikált.

Június 29. XI. Pius pápa Öszentsége Zichy Gyula gróf, kalocsai érseket azért a kiemelkedő buzgóságért, mellyel a pécsi egyházmegyét két évtizeden át kormányozta és azért a lelkes szeretetért, mellyel az apostoli

lom kettős örömnépén Prohászka Ottokár megyéspüspök a szószékről hatalmas beszédben méltatta a nap jelentőségét

Július 5. Kézsmárky István t. b. kanonok, pécsi egyetemi tanár halála.

Július 8-án ünnepelte Orsenigo Cesare pápai nuncius pappászenteltetésének 30-ik évfordulóját, mely alkalmából fáklyás szerenáddal köszöntötték a jubilánst.

Július 10. A kormányzó Hám Antalnak, a kegyestanítórend magyarországi rendfőnökének a kormányfőtanácsosi címet adományozta s az erre vonatkozó leiratot Preszly Elemér, Pest vármegye főispánja nyújtotta át.

Július 11. A Regnum Marianum plébánia megkezdte a főváros Regnum Marianum templomának építését. Az ünnepséget Shwoy Lajos plébános ezüstmiséje előzte meg, amelyen Vass József népjóléti miniszter szentbeszédet mondott. Mise végeztével az új templom építési munkálatai megkezdésének szimbolizálására Albrecht főherceg és a többi előkelőségek megtették az első kapavágásokat.

Július 23. Csernoch János dr., bíboros hercegprímás és kísérete hazaérkezett a chicagói eucharisztikus kongresszusról. Az Országos Katolikus Szövetség fényes fogadtatást, ünnepséget s lampionos felvonulást rendezett az éjjelkor érkező egyházfejedelem tiszteletére. A fogadáson megjelentek a kormány, a város, az egyházi és a katonai hatóságok képviselői, a katolikus társadalom előkelőségei, intézetek és egyesületek vezetői. A magyar kormány nevében Klehelsberg Kunó gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter, a Székesfőváros nevében Buzát alpolgármester, a fővárosi papság nevében Sagmüller József apát esperes, a katolikus társadalmi egyesületek és intézmények nevében pedig Zsembery István dr., az Országos Katolikus Szövetség alelnöke üdvözölték az egyházfejedelmet. Július 24-én az összes katolikus intézmények és egyesületek elküldték vezetőjüket az Amerikából visszaérkezett bíboros hercegprímás elé, ahol a budapesti papság, a férfi és női szerzetesrendek ve-

zetőinek jelenlétében Zsembery István dr., az Országos Katolikus Szövetség alelnöke tolmácsolta a magyar katolikusok hódolatát.

Augusztus 1-én avatta fel Csernoch János dr. bíboros, Magyarország hercegprímása a működésének 70-ik évét ünneplő esztergomi Katolikus Legényegylet egyesületi új székházát. Az ünnepi beszédet Vass József népjóléti miniszter mondotta.

Augusztus 1—2 zajlottak le a szent Ferenc halála 700-ik fordulójára rendezett jubileumi év megnyitásának ünnepségei.

Augusztus 2-án, Porciunkula ünnepén Orsenigo Cesare pápai nuncius, a ferencesek belvárosi templomában ünnepi misét mondott.

Augusztus 14. Az Országos Katolikus Szövetség a mátraverebély-szentkúti búcsújáróhelyen több mint tízezer hívő részvételével katolikus napot rendezett, melyen Haller István volt miniszter, Czettler Jenő egyetemi tanár, Jeszenszky Kálmán prelátus, Tabódy Tibor cs. és kir. kamarás és Csintalan József plébános mondtak beszédet. A katolikus napot megnyitó szent misén Breyer István dr., h. államtitkár a szentkúti ferenc-rendi templom új harangjait áldotta meg.

Augusztus 17. A chicagói eucharisztikus kongresszusról és hosszú amerikai útjáról hazaérkezett Hanauer A. István váci püspököt az Országos Katolikus Szövetség rendezésével a magyar katolikus társadalom ünnepélyesen fogadta. Az érkező főpásztort a megjelent előkelőségek, egyesületek és testületek képviselőinek élén Zsembery István dr., az Országos Katolikus Szövetség alelnöke köszöntötte. Az üdvözlésre adott válaszában Ha-

nauer A. István, meleg elismeréssel adózott azért a munkáért, mellyel az Országos Katolikus Szövetség a chicagói eucharisztikus kongresszusra Amerikába zarándokolt magyar csoportot szervezte és útját kifogástalanul elrendezte.

Augusztus 20. Magyarország kormányzójának, a Nemzetgyű-

ros hercegprímás vezetésével száz-ezernyi sokaságban kísérelő ünnepi menet példás rendjét ez alkalommal is biztosította.

Augusztus 21. A szent István-napi ünnepségek befejezéseként az Országos Katolikus Szövetség zarándoklást rendezett Esztergomba, a magyar katolikus egyház fejéhez. A zarándoklás más-

Szent István-napi országos szent Jobb-körmenet.

lés, a főhercegi családok, a kormány tagjainak, az egyházi és katonai hatóságok vezetőinek részvételével az ezévi országos és hivatalos szent Jobb-körmenet, külső fényében s a résztvevő tömegek nagyságával messze felülmulta az előző évi ünnepségeket. Az Országos Katolikus Szövetség az egész ország katolikus társadalmát megmozdította és a szent Jobbot Csernoch János dr., bíbo-

félezer résztvevője Esztergom nevezetességeinek megtekintése után hódoló tisztelgésen jelent meg Csernoch János bíboros hercegprímás előtt, aki a zarándokokat palotája kertjében meleg szeretettel fogadta.

Augusztus 20—22. A Középponti Katolikus Legényegyesület fennállásának 70-ik évfordulóját ünnepelte. Az Orsenigo Cesare dr., pápai nuncius és Szmrecsányi

Lajos, egri érsek által pontifikált fényes főpapi hálaadó miséket követték a jubiláló egyesület díszgyűlései, amelyen Schiffer Ferenc, esztergomi preláthus-kanonok, országos elnök és Pintér József másodelnök ismertették az egyesület 70 évének történetét, a legényegyesületi gondolat társadalmi és nemzeti jelentőségét.

Schiffer Ferenc preláthus-kanonok, a Katolikus Legényegyesület országos elnöke.

géről nagyhatású ünnepi beszédet pedig Subik Károly apát, egri érseki irodaigazgató mondotta. Sportversenyek, a tagok kézművesipari kiállítása egészítették ki a jubileumi ünnepeket és befejezésül az ország minden részéről összesereglett fiók-egyesületek és a külföldi vendégek részvételével dalosversenyt rendeztek, melynek egyik értékes

díját az Országos Katolikus Szövetség adta.

Augusztus 22. A mohácsi csata 400-ik évfordulója alkalmából Mohácson rendezett sorozatos ünnepegekbe kapcsolódott az Országos Katolikus Szövetség rendezésében a magyar katolikus társadalom manifesztációja. Az ünnepeget, melyen az ország minden részéről hatalmas csapatokban vonultak föl a katolikus hívők, Virág Ferenc pécsi püspök tábori miséje nyitotta meg, amely után tartott díszgyűlésen Huszár Károly, Haller István, Czettler Jenő, Virág Ferenc, Frey János, Margitay Lajos, Wiederkehr József, Frühwirth Mátyás, Prakatur Tamás, Izelstóger Lajos, Szeifert Sándor, mondottak beszédet.

Csernoch János dr., bíboros hercegprímás megszentelte az Esztergom - Szentgyörgymezői templom új harangjait.

Augusztus 24—25—26. napjain tartotta a pannonhalmi Szent Benedek-rend egyházmegyei zsinatját Bárdos Remig főapát vezetésével.

Szeptember 5. A Katolikus Népszövetség Attalán katolikus napot rendezett. A nap szónokai: Haller István, Bernolák Nándor, Czettler Jenő, Frühwirth Mátyás és Patacsi Dénes voltak.

Hanauer A. István váci püspök felszentelte Pestszentlőrinc új templomát.

A nagykanizsai katolikus férfiak zarándoklásával kapcsolatosan Búcsúszentlászlón az Országos Katolikus Szövetség katolikus napot rendezett.

Szeptember 7—8. Az Országos Katolikus Szövetség Hanauer A. István váci püspök legfőbb vezetésével, a magyar alföldi katolikusainak két napra terjedően nagy-szabású gyűlést rendezett Szol-

nokon. A gyűlés szónokai : Gossmann Ferenc, Ernst Sándor, Czapik Gyula, Csik József, Frühwirth Máttyás, Láng János, Tóth Tihamér, P. Unghváry Antal, Horváth Győző, P. Oslay Osvald, P. Deák Szulpic, P. Schrotty Pál, P. Lombos László, P. Borsányi Balázs, Petainek József, Almássy Sándor, Krüger Aladár, Szőlgyémi Ferenc, Pintér József, Nemes Cziike Gábor, Tóth Tamás, Haller István, Czettler Jenő, Kenéz Béla és Hanauer A. István voltak. A gyűlés előkészítésének munkáját a Ferences rendház fíradhatatlan tagjai végezték szép sikerrel.

Szeptember 11—12. Katolikus nap Ujpesten Hanauer A. István váci püspök vezetésével. Beszédet mondtak : Vass József népjóléti miniszter, Hanauer A. István, Ernst Sándor, Badalik Bertalan, Csik József és Frühwirth Máttyás.

Szeptember 19-én Csernoch János dr. bíboros hercegprímás felszentelte a külső ferencvárosi plébánia új harangjait és az egyházközség új zászlóját. A szertartást megelőzőleg a bíbornok hercegprímás nagyhatású beszédet mondott.

Ugyancsak ezen a napon Egerben Szmrecsányi Lajos dr. szentelte meg a Szerviták templomának két új harangját.

Szeptember 26-án avatták föl az első egyházközségi székházat Óbudán.

Szeptember 30-án volt 20 éves évfordulója annak, hogy Boromissa Tibor dr.-t szatmári megyéspüspökké nevezték ki. A 87-ik évét élő aranymisés főpásztort az évforduló alkalmából Csonkaországunkból elhalmozták üdvözléseikkel az egyházi és világi kitűnőségek, a katolikus intézmények és társadalmi egyesületek.

A püspök szülővárosából, Kalocsáról, Horváth Győző dr. felszentelt püspök személyesen vitte a jubiláló ősz főpásztornak a kalocsai érsek és a kalocsai főkapitán üdvözlését.

Október 1-én ünnepelte a hercezei apácázárda alapításának 50 éves jubileumát, mely alkalommal Rott Nándor dr. veszprémi püspök mondotta az ünnepi misét.

Pintér József, a jubiláló központi Katolikus Legényegylet másodelnöke.

Október 2. Az Országos Katolikus Szövetség katolikus napot rendezett Aszódon, amelyen a bérmálás szentségét kiosztó Hanauer A. István, váci püspök, P. Böle Kornél, Hindy Zoltán dr. és P. Badalik Bertalan beszéltek.

Október 3. Szent Ferenc halála 700. fordulója emlékére a budai ferencesek felszentelték a templomuk számára ujonnan készített szent Ferenc harangot.

Október 3. Orsenigo Cesare, pápai nuncius vezette a szent Domonkos-rendi plébánia által Rózsafüzér Királynéja tiszteletére rendezett körmenetet.

Október 4. A ferences jubileumi ünnepségekkel kapcsolatosan sz. Ferenc ünnepén a ferences-rend belvárosi templomában Csernoch János dr. bíboros hercegprímás pontifikálta az ünnepi nagymisét.

Október 7. Révész István prelátot, kecskeméti plébánost, a kormányzó a II. osztályú polgári érdemkereszttel tüntette ki.

Október 8. A Magyar Püspöki Kar Csernoch János bíboros hercegprímás elnöklésével őszi konferenciát tartott.

Október 7. Katolikus Háziaszszonyok Országos Szövetsége háztartási kiállításának megnyitásával kezdetét veszi a

XVIII. Országos Katolikus Nagygyűléshez

kapcsolódó egyesületi ünnepségek sora.

Október 8. A Szociális Missziótársulat országos választmányának ülése, majd kongresszusának megnyitása és közgyűlése.

A Katolikus Háziaszszonyok Országos Szövetségének közgyűlése, majd az Union Catholique d'étude International magyar csoportjának díszgyűlése.

Október 9. A XVIII. Országos Katolikus Nagygyűlés egyházművészeti kiállításának ünnepélyes megnyitása. A hitterjesztési Egyesületek Egyházmegyei Igazgatóinak értekezlete. Zugligeti Első Zárt Lelkigyakorlatosház alapkövetélteli ünnepsége. A Szociális Missziótársulat tagjainak fogadalomtétele. Ugyancsak ezen a napon volt az Országos Katolikus Szövetség által október 9—10—11—12. napjaira Budapestre

összehívott XVIII. Országos Katolikus Nagygyűlés ünnepies Veni Sancteja az egyetemtemplomban. A Magyar Katolikus Nőegyesületek Országos Szövetségének díszközgyűlését, Assisi szent Ferenc halála 700. éves jubileumának díszülését, az Országos Magyar Katolikus Főiskolai Diákszövetség diáknagygyűlését, a Rózsafüzér Társulatok, a Katolikus Népszövetség díszgyűlése vette és a napot a M. kir. Operaház Assisi szent Ferenc oratoriumát bemutató ünnepi díszelőadása és a Foederatio Emericana műsoros családi estje zárta.

Október 10. E napot Orsenigo Cesare pápai nuncius főpapi szent miséje nyitotta, majd a Katolikus Nagygyűlés megnyitó ülése és ezt követően a legfőbb egységesebb Oltáriszentséggel a nagyszabású körmenet egészítik ki a nap főbb eseményeit. Ugyancsak ezen a napon volt a Középponti Katolikus Legényegyesület évadnyitó legénynapja, az Országos Pázmányegyesület irodalmi estje és a Bencés Diákszövetség összejövétele.

Október 11. Az Örökimádás-templomban Rott Nándor dr., veszprémi püspök által pontifikált ünnepi szentmisét az eucharisztikus díszgyűlés követte. Majd egymásután zajlottak le a magyarországi Katolikus Tanítóegyesületek Országos Szövetségének, Katolikus Középponti Tanáregyesületnek, az Országos Magyar Cecilia Egyesületnek, a Ciszterci Diákszövetségnek a közgyűlései, szent Ferenc III. rendje igazgatóinak, a Keresztény Ifjak Országos Szövetségének, a Credo Férfi egyesületnek, a Középponti Katolikus Legényegyesületnek, a Szent Imre Körnek ünnepi díszülése. A nap legfőbb eseménye a Katolikus Nagygyűlés második

nyilvános ülése és egyházzenei díszhangversenye voltak.

Október 12. Szmracsányi Lajos egri érsek pontifikálta a Katolikus Nagygyűlés hálaadó Te Deumos szentmiséjét. Majd az előző napok folytatásaként Szent Ferenc III. rendje, a Papság Eucharisztikus Társulata, az Unio Cleri pro Missionibus, a Magyarországi Katolikus Legényegyesületek Országos Szövetségének, az Országos Katolikus Kántorszövetségnek, az Abstinens Keresztény Egyesületnek, a Katolikus Leányok Országos Szövetségének, a Hittanárok és Hitoktatók Egyesületének díszgyűlései következtek. A nagygyűlési ünnepek sorozatát a harmadik nyilvános ülésen Csernoch János dr. bíbornok hercegprímás zárószavai, majd a gyűlést követően a Gellért-hegyi Sziklakápolnához, a magyarok Nagyassonya tiszteletére rendezett gyertyás hálaadó körmenet fejezték be. Ugyancsak ezen a napon volt a nagygyűlés ünnepi vacsorája a Középponti Katolikus Körben.

Október 13. A Katolikus Tanítónők és Tanárnők Országos Egyesületének díszgyűlése.

Október 15. Az Országos Katolikus Szövetség Virág Ferenc pécsi püspök vezetésével útnak indította Assisibe és Rómába a ferences centennárium első zárandoklását.

Október 17. Hatvan és környéke nagyszabású katolikus napot rendezett, melyen Hanauer A. István váci megyéspüspök, Schandl Károly államtitkár, Frühwirth Mátyás, Láng János és Czettler Jenő, nemzetgyűlési képviselők és Lévy Mihály c. püspök beszéltek.

Október 23. Izabella főhercegnő meglátogatta az Országos Katolikus Szövetség által Bu-

dapesten II., Lövház-utca 20. szám alatt fönttartott Izabella-hadiárvaházat.

Október 27-én ünnepelte a magyar katolikus társadalom Zichy János gróf, az Országos Katolikus Szövetség elnöke politikai működésének 30 éves fordulóját.

Október 28-án hazaérkezett az Országos Katolikus Szövetség által Assisibe és Rómába rendezett zárandoklás.

Október 31. Csernoch János dr., bíboros hercegprímás felszentelte a Rákócziánium Egyesület Krisztus királyságának tiszteletére emelt templomát. Ugyancsak ezen a napon volt Krisztus királyságának első ünnepével kapcsolatosan a magyar katolikus társadalom ünnepi díszgyűlése, amelyen Csernoch János dr., bíboros hercegprímás, József Ferenc főherceg, Sipőcz Jenő polgármester, Bernolák Nándor, Wolff Károly, P. Csávossy Elemér és Sziklay János mondtak beszédet.

November 4. Albrecht főherceg nagyszabású beszédben nyitotta meg a Katolikus Patronage Egyesület közgyűlését és kiállítását. A közgyűlésen Vass József dr., népjóléti miniszter és Mészáros János általános érseki helytartó mondtak beszédet.

November 5. A Kormányzó Zubriczky Aladár dr. halálával megüresedett tanszékre Szabó Vendel dr., esztergomi theologiai tanártegyetemitanárrá nevezte ki.

November 7. A dunakömlődi templom fennállásának 100 éves fordulóján a község jubileumi ünnepeket rendezett, melynek bevezetésül Virág Ferenc pécsi püspök szentmisét és szentbeszédet mondott.

November 8. Az Angolkisasszonyok zugligeti új kolostorának megáldása.

November 14. Orsenigo Cesare

dr., pápai nuncius felszentelte Kőbányán a lengyelek templomát.

November 21. A Szent István Akadémia Assisi Szent Ferenc halála 700-os emlékezetének szentelt ünnepi gyűlésén Apponyi Albert gróf, Prohászka Ottokár dr. és Balanyi György mondtak nagyszabású beszédeket.

dr., bíboros, Magyarország hercegprímása és Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter mondtak ünnepi beszédet.

Ezen a napon volt a Katolikus Egyházközségek központi tanácsának költségvetést tárgyaló ülése, amely után a Középponti Katolikus Körben az Országos Katolikus Szövetség és a

I. Ferenc József apostoli király halotti maszkja.

November 22.

I. Ferenc József apostoli királyunk halálának 10. évfordulóján

Csernoch János dr. bíboros hercegprímás hivatalos ünnepi szentmisét mondott, majd a Nemzeti Múzeumban a kormányzó, a kormány tagjai és a meghívott közönség előtt átadták a múzeum vezetőjének, Hóman Bálintnak, I. Ferenc József halotti maszkját. Az ünnepségen Csernoch János

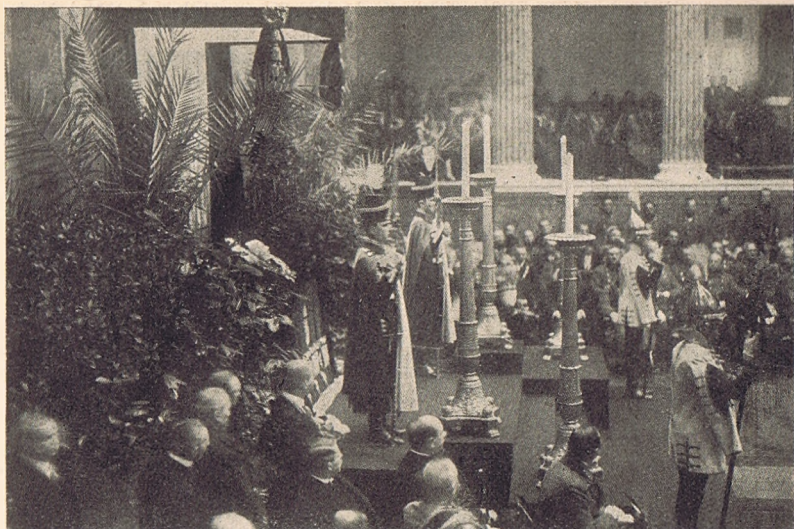
Kör vacsorán vendégül látta a gyűlés résztvevőit.

November 23. Csernoch János dr. bíboros hercegprímás, Bednárz Róbert dr. belvárosi és Madarász István dr. lipótvárosi plébánosokat apáttá benedikálta.

December 8. Pázmány Péter Tudományegyetem tanácsa a

Pálos-rend alapításának

700 éves és az Egyetem-templom fennállásának 150 éves jubileu-

I. Ferenc József apostoli királyunk halotti maszkját átadják a Nemzeti Múzeumnak.

mára ünnepséget rendezett, mely alkalomból Wolkenberg Alajos dr., pápai protonotárius, egyetemi tanár ünnepi szentmisét, Tóth Tihamér dr., egyetemi tanár pedig a kettős jubileumot méltató beszédet mondott.

Az egyedüli magyar eredetű szerzetesrend multja Pécsre nyúlik vissza, ahol *Bertalan* (1219--1252) pécsi püspök *1225-ben* a Pécs körüli *Mecsek* erdőség remetéit összegyűjtötte és számukra a hegység egyik ormán

Hóman Bálint egyetemi tanár,
a Nemzeti Múzeum főigazgatója.

kolostort és templomot épített. Szabályzatot is adott nekik. Mikor *Őzséb* esztergomi kanonok a pilisi erdőbe szorult és ott 1250 táján a remetéket összegyűjtötte s számukra kolostort és templomot épített, elkérte és előírta a *mecseki kolostor szabályait* a pilisi kolostor lakói számára, mire a két kolostor közös főnöknek választotta. Részint más remete-

kolostorok csatlakozása, részint újabbak építése által a rend, boldog *Őzséb* szervezésében gyors fejlődésnek indult. *Őzséb* *Rómában* is megerősítette rendjét, míg a végső jóváhagyást 1309-ben nyerték a pálosok. A *pápák* sok kiváltsággal halmozták el a rendet, a *királyok* és *íurak* pedig sok zárdát alapítottak és gazdagították, mert Magyarországon e rend részint kizárólagos magyar jellegénél fogva, részint tagjainak kiváló vallásos *huzgalma* és *tudományossága* révén oly népszerűségre tett szert, mint semmi más szerzet. Főként sok *Mária-templomot* és búcsújáróhelyet bízta rájuk itthon is, majd külföldön s a rend eljutott *Európa minden országába*. A XVI. században vagy 600 kolostora volt, a legtöbb és legnépesebb persze Magyarországon. (Visegrádon 200, Márianosztrán 300, Budaszentlőrincen 500 pálos lakott.) E rohamos fejlődést megakasztotta a *török pusztítás* és a *protestantizmus*, sőt csaknem kiirtotta a rendet, melyet aztán *Pázmány* nagylelkűsége ismét felkarolt s anyagilag és szellemileg újjáalakította. A pálosok generálisa *Magyarországon* lakott s így mindig magyar ember kormányozta az Európa minden államába elágazott rendet. Nagy szolgálatot tettek a hazának azzal, hogy a domonkosokkal együtt megtértették az Al-Duna táján lakó *kúnokat* s ezáltal elősegítették az országba való betelepülésüket s a magyarságba való olvadásukat. Itthon pedig nagy *lelkipásztori tevékenységet* fejtettek ki, még inkább a török pusztítás után. A XVIII. században egymásután nyitották nagy hírnévre jutott *iskoláikat*. A rend sok híres szónokot, tudóst, költőt, főpapot, sőt kormányzót

Az egykori budapesti Pálós-, mostani egyetemi templom újjáalakított belseje.

adott a hazának. II. József császár 1786-ban hazánkban is, az osztrák örökös tartományokban is feloszlatta és *ellőriüle* a pálosok zárdáit, Európa többi államaiban pedig részint szintén az uralkodók egyházellenes üzelmeinek estek áldozatul a pálosok zárdái, részint a forradalmak söpörték el őket. Csupán két *lengyelországi zárdában* maradt fenn a rend napjainkig. Hetey és Zichy püspökök tervezgetése folytán most van alakulóban a *pécsi rendház*.

A magyar zárdák eltörlése óta nincs a rendnek generálisa, hanem csupán lengyel *provinciálisa*, rendszerint a cenztochói házfőnök, ki XIII. Leo pápa rendelkezése óta a generális címét és kiváltságait élvezi. Pécsen Zichy püspök a betelepítendő rendnek

adományozta a *Mindenszentek templomát* és telkét, a szemben lévő házat, valamint egy szőlőt a benne levő villával. A rend tagjai a villában laknak, az első házat átengedték tanonc internátus céljaira. A mai *személyzet*: P. Márián prior, P. Gellért, Fr. Benedek, Fr. Bertalan és 2 jelölt.

December 9. Az Egyetemi Nőhallgatók Szent Margit Köre fennállásának 20 éves évfordulóját díszhangversennyel ünnepelte, melyen az ünnepi beszédet Pataky Arnold dr. egyetemi tanár, egyházi elnök mondta. — Lovag Mattyasovszky Lajos, az Országos Katolikus Szövetség alelnöke Esztergomban meghalt.

December 12-én Csernoch János dr. bíbornok hercegprímás felszentelte az Egyetemi-templom négy új harangját.

A magyar katolikusok Szent István-napi hódoló tisztelgése Csernoch János dr. bíboros hercegprímásnál Esztergomban.